

Témakörök tartalmak:

Raktári rend: szépirodalom betűrend. Ismeretközlő irodalom: szakrend. Dokumentumtípusok nyomtatott (könyv, sajtótermékek) és nem nyomtatott ismerethordozók. Betűrendes leíró katalógus szerkezete, használata.

Továbbhaladás feltétele:

Tudjon eligazodni az iskolai könyvtár szabadpolcos állományában. Legyen képes megkülönböztetni a főbb dokumentumtípusokat. Tudjon szerző és cím szerint dokumentumokat keresni a betűrendes leíró katalógusban.

1. A Köznevelési Törvény. A nevelő és oktató munka pedagógiai szakaszai, különös tekintettel az informatika tanár szemszögéből. A NAT2003 és a kerettantervek tartalma, felépítése és bevezetése. A szaktanár szerepe a helyi tantervben a pedagógiai programban, a tanmenetben és a minőségbiztosításban.

1993. évi LXXIX. törvény

a köznevelésről

A Magyar Köztársaság Alkotmányában meghatározott művelődéshez való jog esélyegyenlőség alapján való gyakorlásának biztosítása, a lelkiismereti meggyőződés szabadságának és a vallásszabadságnak, a hazaszeretetre nevelésnek a köznevelésben való érvényesülése, a nemzeti és etnikai kisebbségek anyanyelvi oktatáshoz való jogának megvalósítása, a tanszabadság és a tanítás szabadságának érvényesítése, a gyermekek, tanulók, szülők és a köznevelésben foglalkoztatottak jogainak és kötelességeinek meghatározása, továbbá korszerű tudást biztosító köznevelési rendszer irányítása és működtetése céljából az Országgyűlés a következő törvényt alkotja:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

A törvény szabályozási köre

1. § E törvény szabályozása kiterjed az óvodai nevelésre, az iskolai nevelésre-oktatásra, a kollégiumi nevelésre-oktatásra, továbbá az ezekkel összefüggő szolgáltató és igazgatási tevékenységre, függetlenül attól, hogy azt milyen intézményben, szervezetben látják el, illetve ki az intézmény fenntartója.

Alapelvek

2. § (1) A közoktatás magában foglalja az óvodai nevelést, az iskolai nevelést és oktatást, valamint a kollégiumi nevelést. Az iskola a szakképzésről szóló törvényben foglalt feltételekkel vehet részt a szakképzés feladatainak megvalósításában. Az óvoda, az iskola és a kollégium az e törvényben meghatározottak szerint vehet részt a pedagógusképzésben és a pedagógus-továbbképzésben.

(2) A közoktatás intézményeiben - e törvény rendelkezéseinek megfelelően - mindenki nevelésben és oktatásban részesülhet.

(3) A közoktatás rendszerének működtetése az állam feladata.

A tankötelezettség

6. § (1) A Magyar Köztársaságban - az e törvényben meghatározottak szerint - minden gyermek tanköteles.

(2) A gyermek, ha eléri az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget, legkorábban abban a naptári évben, amelyben a hatodik, legkésőbb amelyben a nyolcadik életévét betölti, tankötelessé válik. A gyermek, ha az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget elérte, abban a naptári évben, amelyben a hatodik életévét május 31. napjáig betölti, megkezdheti a tankötelezettség teljesítését. A szülő kérelmére a gyermek megkezdheti a tankötelezettség teljesítését akkor is, ha a hatodik életévét december 31. napjáig tölti be. A tankötelezettség kezdete annál a gyermeknél eshet a nyolcadik életévre, aki augusztus 31. utáni időpontban született. A tankötelezettség teljesítése a tanév első tanítási napján kezdődik.

(3) A tankötelezettség annak a tanévnek a végéig tart, amelyben a tanuló tizennyolcadik életévét betölti. A sajátos nevelési igényű tanuló tankötelezettsége meghosszabbítható legfeljebb annak a tanévnek a végéig, amelyben a huszadik életévét betölti.

A nevelő és oktató munka pedagógiai szakaszai, követelményrendszere és az állami vizsgák rendszere

8. § (1) A nevelési-oktatási intézményekben folyó nevelő-oktató munka szakaszai a következők:

- a) az óvodai nevelés szakasza,
- b) az alapfokú nevelés-oktatás szakasza,
- c) a középfokú nevelés-oktatás szakasza [a továbbiakban a b)-c) pont alattiak együtt: az iskolai nevelés-oktatás általános műveltséget megalapozó szakasza],
- d) az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakasza.

(2) Az óvodai nevelés szakasza a gyermek hároméves korában kezdődik, és addig az időpontig tart, ameddig a gyermek a tankötelezettség teljesítését az e törvény 6. §-ának (2) bekezdése szerint meg nem kezdi.

(3) Az alapfokú nevelés-oktatás szakasza az első évfolyamon kezdődik, és a nyolcadik évfolyam végéig tart. Az alapfokú nevelés-oktatás szakasza négy részre tagolódik, melyek a következők:

- a) az első évfolyamon kezdődő és a második évfolyam végéig tartó bevezető,
- b) a harmadik évfolyamon kezdődő és a negyedik évfolyam végéig tartó kezdő,
- c) az ötödik évfolyamon kezdődő és a hatodik évfolyam végéig tartó alapozó,
- d) a hetedik évfolyamon kezdődő és a nyolcadik évfolyam végéig tartó fejlesztő

szakasz. A bevezető és a kezdő szakaszban, továbbá – a tanulók igényéhez igazodóan, a helyi tantervben meghatározottak szerint – az alapozó szakasz kötelező tanórai foglalkozása időkeretének huszonöt–negyven százalékában nem szakrendszerű oktatás, az alapozó szakasz fennmaradó időkeretében és a fejlesztő szakaszban szakrendszerű oktatás folyik.

(4) A középfokú nevelés-oktatás szakasza a kilencedik évfolyamon kezdődik, és szakiskolában a tizedik, középiskolában a tizenkettedik vagy a tizenharmadik évfolyam végén fejeződik be. A középfokú nevelés-oktatás szakasza két részre tagolódik, melyek a következők:

a) a kilencedik évfolyamon kezdődő és a tizedik vagy a tizenegyedik évfolyam végéig tartó, általános műveltséget megszilárdító,

b) a tizenegyedik vagy a tizenkettedik évfolyamon kezdődő és a tizenkettedik, illetve a tizenharmadik évfolyam végéig tartó, általános műveltséget – a tanuló érdeklődésének, adottságának megfelelően – elmélyítő, pályaválasztást segítő szakasz.

(5) Az iskolai nevelés-oktatás általános műveltséget megalapozó szakaszán belül az egyes iskolai évfolyamok tananyaga és követelményei egymásra épülnek.

(6) Az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakasza a középfokú nevelés-oktatás szakasza után kezdődik, és az Országos Képzési Jegyzékben meghatározott szakképzési évfolyamon fejeződik be.

(9) Az általános műveltséget megalapozó szakaszban az iskolai nevelés-oktatás tartalmi egységét, az iskolák közötti átjárhatóságot a Nemzeti alaptanterv biztosítja. A Nemzeti alaptanterv kötelező rendelkezéseket állapíthat meg az oktatásszervezés körében, így különösen a tanulók heti és napi terhelésének korlátozására. A Nemzeti alaptantervben kell meghatározni az iskolának az egészségfejlesztéssel, a fogyasztóvédelemmel és a környezetvédelemmel összefüggő feladatait. A Nemzeti alaptantervben foglaltak teljesítését az oktatási miniszter által kiadott kerettantervek segítik.

(10) A Nemzeti alaptanterv műveltségi területenként határozza meg az általános műveltséget megalapozó szakaszon folyó nevelő-oktató munka kötelező és közös céljait, a nevelő-oktató munka alapjául szolgáló ismeret-, készség- és képességjellegű követelményeit a törvény preambulumaival, 4. §-ának (1)-(3) bekezdésében, 10. §-ának (1)-(3) bekezdésében és 13. §-ában foglalt elvekkel és jogokkal összhangban.

(11) A Nemzeti alaptanterv tartalmazza:

a) a nemzeti és etnikai kisebbségi iskolai nevelés-oktatás,

b) sajátos nevelési igényű tanulók iskolai nevelése-oktatása

sajátos tantervi követelményeinek alapelveit.

(12) A Nemzeti alaptantervet a Kormány adja ki. A Nemzeti alaptantervnek a Kormány részére történő benyújtása előtt be kell szerezni az Országos Köznevelési Tanács egyetértését és a Közoktatás-politikai Tanács véleményét, továbbá a nemzeti, etnikai kisebbségi iskolai nevelő-oktató munkát érintő kérdésekben az Országos Kisebbségi Bizottság egyetértését.

8/A. § (1) A kerettanterv ajánlást tartalmaz:

a) a nevelés és oktatás céljára, a tantárgyak rendszerére, az egyes tantárgyak témaköreire, a témakörök tartalmára, a tantárgyak évfolyamonkénti követelményeire, a követelmények teljesítéséhez rendelkezésre álló időkeretre, az iskolai egészségfejlesztéssel, fogyasztóvédelemmel, környezetvédelemmel összefüggő feladatok végrehajtására,

b) szakiskolában a pályaorientációra, a szakmai előkészítő, szakmai alapozó oktatásra, továbbá az általános műveltséget megalapozó nevelés-oktatás és a pályaorientáció, a szakmai előkészítő, szakmai alapozó oktatás, illetve a szakmai elméleti és gyakorlati képzés időbeli tagolására, időkereteire, arányaira,

c) szakközépiskolában a szakmai orientációra, az elméleti és gyakorlati szakmacsoportos alapozó oktatásra, továbbá az általános műveltséget megalapozó nevelés-oktatás és a szakmai orientáció, az elméleti és gyakorlati szakmacsoportos alapozó oktatás, illetve a szakmai elméleti és gyakorlati képzés időbeli tagolására, időkereteire, arányaira.

(2) Az iskolában a nevelő-oktató munka a pedagógiai program alapján folyik. A pedagógiai program magában foglalja a nevelési programot és a helyi tantervet, továbbá a szakképzésben részt vevő iskolákban a szakmai programot.

(7) A kerettanterveket az oktatási miniszter adja ki az Országos Köznevelési Tanács egyetértésének és a Közoktatáspolitikai Tanács véleményének, továbbá nemzeti, etnikai kisebbségi oktatást érintő kérdésekben az Országos Kisebbségi Bizottság egyetértésének kikérése után. A kerettantervnek, az alapműveltségi vizsga és az érettségi vizsga vizsgakövetelményeinek összhangban kell állniuk egymással.

(8) A szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszban a nevelő-oktató munka az iskola pedagógiai programjának részét alkotó szakmai program alapján folyik. A szakmai tantárgyak központi programjának (tantervének) [a továbbiakban: központi program (tanterv)] kiadásáról a szakképzésről szóló 1993. évi LXXVI. törvény rendelkezik. A központi programban

(tantervben) meghatározhatók - az oktatási miniszter egyetértésével - szakmai előkészítő ismeretek is.

9. § (1) Az alapműveltségi vizsga és az érettségi vizsga állami vizsga, melyet országosan egységes vizsgakövetelmények (a továbbiakban: központi vizsgakövetelmények) szerint kell megtartani. Az érettségi vizsga központi vizsgakövetelményeit a vizsgaszabályzat követelményei alapján kell meghatározni. Az alapműveltségi vizsga és az érettségi vizsga központi vizsgakövetelményeit az iskola - a vizsgaszabályzatban foglaltak szerint - a helyi tantervében meghatározottak alapján helyi vizsgakövetelményekkel egészítheti ki. A központi vizsgakövetelmények megállapítása és kihirdetése, az értékelés szabályozása az állam feladata. A vizsgát - ha az érettségi vizsga vizsgaszabályzata másképp nem rendelkezik - az iskola szervezi. A szóbeli vizsgák nyilvánosak. A nyilvánosságot a vizsgabizottság elnöke korlátozhatja, illetve kizárhatja, ha azt a vizsga rendjének fenntartása indokolja. A vizsga az oktatás nyelvén - magyarul, a nemzeti, etnikai kisebbség nyelvén, illetve más idegen nyelven - folyik. A vizsgázó - a vizsgaszabályzatban meghatározottak szerint - megtekintheti írásbeli dolgozatát, és csatolhatja az értékeléssel kapcsolatos véleményét.

(2) Az alapműveltségi vizsga és az érettségi vizsga megszervezésére, lebonyolítására, a vizsgatantárgyak követelményeire, a vizsgázók teljesítményének értékelésére, a jelentkezésre és az ügyvitelre vonatkozó rendelkezéseket az alapműveltségi vizsga, illetve az érettségi vizsga vizsgaszabályzata határozza meg. Az érettségi vizsga vizsgaszabályzatát a Kormány rendeletben adja ki. Az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának a Kormány részére történő benyújtása előtt be kell szerezni az Országos Köznevelési Tanács és a Közoktatáspolitikai Tanács véleményét, a nemzeti, etnikai kisebbségi iskolai nevelést és oktatást érintő kérdésekben az Országos Kisebbségi Bizottság egyetértését.

(3) A tanuló - tanulói jogviszonyának fennállása alatt abban az iskolában, amelyben a vizsgára történő jelentkezéshez szükséges tanulmányait befejezte - a tizedik évfolyam követelményeinek teljesítése után alapműveltségi vizsgát - ha az érettségi vizsga vizsgaszabályzata másképp nem rendelkezik - a tizenkettedik, e törvényben meghatározott esetben a tizenharmadik évfolyam követelményeinek teljesítése után érettségi vizsgát tehet.

(4) A tanulói jogviszony megszűnése után bármelyik, a bizonyítvány kiállítására jogosult iskolában tehető alapműveltségi vizsga, illetve az érettségi vizsga vizsgaszabályzata szerint érettségi vizsga. Érettségi vizsga tehető a tanulói jogviszony fennállása alatt és a tanulói

jogviszony megszűnését követően az érettségi vizsga vizsgaszabályzatában meghatározott vizsgaközpontban is. Az alpműveltségi vizsgát és az érettségi vizsgát minden esetben a vizsga időpontjában érvényes vizsgakövetelmények szerint kell letenni.

A pedagógus jogai és kötelességei

19. § (1) A pedagógust munkakörével összefüggésben megilleti az a jog, hogy

a) személyét, mint a pedagógusközösség tagját megbecsüljék, emberi méltóságát és személyiségi jogait tiszteletben tartsák, nevelői, oktatói tevékenységét értékeljék és elismerjék,

b) a nevelési, illetve pedagógiai program alapján az ismereteket, a tananyagot, a nevelés és tanítás módszereit megválassza,

c) a helyi tanterv alapján, a szakmai munkaközösség véleményének kikérésével megválassza az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket, ruházati és más felszereléseket.

A nevelési és pedagógiai program

44. § (1) A nevelési-oktatási intézményben a nevelő és oktató munka nevelési, illetve pedagógiai program szerint folyik. A nevelési, illetve pedagógiai programot a nevelőtestület fogadja el, és a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé. A fenntartó a nevelési program és a pedagógiai program jóváhagyása előtt köteles – az Országos szakértői névjegyzékben szereplő, az adott intézménytípusnak megfelelő szakterületen nyilvántartásba vett – szakértő véleményét beszerezni. Ha az Országos szakértői névjegyzékben nincs az intézménytípusnak megfelelő szakterület, olyan szakértő véleményét kell beszerezni, akinek az adott intézménytípusban legalább öt év pedagógus-munkakörben szerzett gyakorlata van.

(2) A nevelési, illetve pedagógiai programot nyilvánosságra kell hozni. A szülőket a megelőző tanév végén tájékoztatni kell azokról a tankönyvekről, tanulmányi segédletekről, taneszközökről, ruházati és más felszerelésekről, amelyekre a következő tanévben a nevelő és oktató munkához szükség lesz. Tájékoztatni kell őket továbbá az iskolától kölcsönözhető tankönyvekről, taneszközökről és más felszerelésekről, valamint arról is, hogy az iskola milyen segítséget tud nyújtani a szülői kiadások csökkentéséhez.

45. § (2) Az iskola pedagógiai programot, annak részeként – ha e törvény másként nem rendelkezik – a Nemzeti alaptanterv alapján helyi tantervet készít, vagy az ilyen módon készített helyi tantervek közül választ, és azt építi be helyi tantervként a pedagógiai programjába. Az iskola az oktatási miniszter által kiadott kerettantervek alapján is elkészítheti helyi tantervét, illetve a kerettantervet is beépítheti helyi tantervként a pedagógiai programjába. A középiskola a helyi tantervének elkészítéséhez figyelembe veszi az érettségi vizsga vizsgatárgyainak vizsgakövetelményeit is.

(4) Az iskola valamennyi évfolyamát átfogó helyi tantervet használ. A többcélú intézmény egységes, valamennyi nevelési-oktatási feladatot átfogó pedagógiai programot, ennek keretein belül az egyes feladatok ellátásához óvodai nevelési programot, illetve iskolai helyi tantervet, kollégiumi pedagógiai programot használ. Az általános művelődési központban működő nevelési-oktatási intézmények pedagógiai programja része a nem közoktatási feladatot ellátó intézményegység tevékenységét is meghatározó pedagógiai-művelődési programnak. A pedagógiai-művelődési programnak biztosítania kell a közoktatási szolgáltatások és a nem közoktatási szolgáltatások egységes elvek szerinti megvalósítását.

(5) (5) A pedagógiai program a tananyagot vagy annak egy részét feldolgozhatja olyan témaegységekre, amelyeknek középpontjában a mindennapi élet valamely, a tanulók által megtervezhető és kivitelezhető feladata áll. A témaegységek feldolgozása, a feladat megoldása a tanulók érdeklődésére, a tanulók és a pedagógusok közös tevékenységére, együttműködésére épül, a probléma megoldása és az összefüggések feltárása útján (a továbbiakban: projektoktatás). A projektoktatás megszervezésekor a tanulói foglalkozások megszervezésére vonatkozó rendelkezésektől – az iskolai időkeretek meghatározására vonatkozó előírások megtartásával – el lehet térni.

48. § (1) Az iskola pedagógiai programja meghatározza:

- a) az iskola nevelési programját, ennek keretén belül
- az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelveit, céljait, feladatait, eszközeit, eljárásait,
 - a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat,
 - a közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat,
 - a beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységet,
 - a tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységet,
 - a gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatokat,

- a tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő programot,
- a szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységet,
- a pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzékét,
- a szülő, tanuló, iskolai és kollégiumi pedagógus együttműködésének formáit, továbbfejlesztésének lehetőségeit.

b) az iskola helyi tantervét, ennek keretén belül

- az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyakat, a kötelező és választható tanórai foglalkozásokat és azok óraszámait, az előírt tananyagot és követelményeit,
- az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elveit,
- az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételeit,
- az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményeit és formáit, a tanuló magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményeit, továbbá – jogszabály keretei között – a tanuló teljesítménye, magatartása és szorgalma értékelésének, minősítésének formáját,
- moduláris oktatás esetén az egyes modulok értékelését és minősítését, valamint beszámítását az iskolai évfolyam sikeres befejezésébe,
- a középszintű érettségi vizsga témaköreit,
- a tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszereket,
- nemzeti, etnikai kisebbségi iskolai nevelés és oktatás esetén a nemzeti, etnikai kisebbség anyanyelvi, történelmi, földrajzi, kultúra- és népismereti tananyagot,
- nemzeti, etnikai kisebbségi iskolai nevelésben és oktatásban részt vevő tanulók részére a magyar nyelv és kultúra elsajátítását biztosító tananyagot,
- a nemzeti, etnikai kisebbséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzeti, etnikai kisebbség kultúrájának megismerését szolgáló tananyagot

(4) Az iskola pedagógiai programjában meg kell határozni

a) az iskolai írásbeli beszámoltatások formáit, rendjét, korlátait, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepét, súlyát,

b) az otthoni (napközis és tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elveit és korlátait.